

**Datum van indiening: 23 mei 2023**

**Interpellatie van de heer Dominiek Lootens-Stael tot de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw**

**Onderwerp: Het plaatstekort in het Nederlandstalig secundair onderwijs te Brussel**

---

Het Nederlandstalig onderwijs in Brussel kent al twee decennia een ongeziene groei. Zowel kinderen uit de rand als uit de Hoofdstad vinden hun weg naar een kwaliteitsvol onderwijssysteem. De demografische groei en de veranderende samenstelling van de bevolking zorgen voor een druk op het onderwijssysteem waardoor het aantal plaatsen vaak beperkter is dan de vraag. Kinderen van Nederlandstalige ouders die geen plaats krijgen in de door hen gekozen school, moeten uitwijken naar scholen in de Vlaamse rand of worden op een wachtlijst geplaatst. Om hier aan tegemoet te komen werd de voorrangsregel voor Nederlandstaligen in het leven geroepen. Die ligt momenteel op 65%, maar dat blijkt niet voldoende te zijn.

Het probleem is complex en hangt van verschillende factoren af. Enerzijds wordt er onzekerheid gecreëerd doordat een gezin zich eerst moet aanmelden voor de gewenste school gedurende de aanmeldingsperiode. Pas na die periode worden de vacante plaatsen verdeeld en kan het gezin overgaan tot het inschrijven. Anderzijds zijn er ook de populaire scholen waar er meer aanmeldingen zijn dan beschikbare plaatsen. Dat scholen minder populair zijn dan anderen is te wijten aan vele elementen, waaronder de aanwezigheid van een disproportioneel aantal kinderen van allochtone origine.

Eind mei verscheen er nog in de pers een getuigenis van een Nederlandstalige moeder, geboren en getogen in Brussel, die geen plaats kan vinden voor haar zoon in het secundair onderwijs. Uit het artikel blijkt dat van de 3.261 kinderen die zich hebben aangemeld voor een plaats in het eerste jaar secundair onderwijs A, er 543 (of 17 %) nog geen plekje toegewezen hebben kregen.

Dat brengt ons bij een fundamenteel wederkerend probleem: de voorrangsregeling voor Nederlandstaligen woonachtig in Brussel. De getuigenis van de jonge moeder in de pers is maar een van de vele schrijnende gevallen dat opgelost zou kunnen worden met dwingendere regels omtrent de voorrang van Nederlandstaligen. Het valt niet goed te praten dat de Vlaamse Gemeenschap miljoenen euro's investeert in Nederlandstalige scholen in Brussel, en dat het eigen publiek niet eens kan opteren voor dat aanbod.

De moeder in kwestie wijst op het feit dat de voorrangsregeling bovendien niet helder genoeg is: je kan namelijk voorrang krijgen (65 % van de plaatsen) indien één ouder thuis voldoende Nederlands spreekt, maar ook wanneer je kind sinds het begin van de leerplicht in het Nederlandstalig onderwijs heeft gezeten. Dan zit je in de groep die recht heeft op 15 % van de plaatsen. De moeder voldoet aan beide criteria maar kan slechts voor één optie kiezen, en dit terwijl ze een van de weinige Nederlandstalige Brusselse gezinnen is. Waarom de woonplaats niet laten meespelen in de toewijzing van de plaatsen?

Bovendien zou het probleem van de Nederlandstaligen die geen school kunnen vinden in hun eigen stad opgelost kunnen worden met een 100 % voorrangsregeling voor Nederlandstaligen. Niet uit haat voor de 'anderen' maar uit rechtvaardigheid voor de 'onzen'.

Vandaar mijn vragen:

1. Hoe interpreteert het collegelid de huidige situatie waarbij Brusselse Nederlandstaligen die van een absolute voorrang zouden moeten genieten, alsnog uit de boot vallen?
2. Kan het toevoegen van het criterium 'woonplaats' volgens het collegelid een oplossing zijn om alle Brusselse Nederlandstaligen volledig op te nemen in de voorrangsregeling zodoende absurde situaties te vermijden?
3. Hoe wordt de evolutie inzake de voorrangsregeling voor Nederlandstaligen in de komende jaren ingeschat? Voorziet het collegelid de procedure op te starten om over te gaan tot een 100 % voorrangsregeling voor Nederlandstaligen?
4. Op welke wijze wil het collegelid de problematiek van de 'dubbele voorrangsregeling' aanpakken zodoende niet te moeten kiezen voor één van de twee regimes (65 % van de plaatsen of 15 % van de plaatsen)?